

DUYURU

İstanbul 9 Kasım 1967

12 Kasım 1967 günü Spor ve Sergi Sarayında yapılacak T. İ. P. İstanbul İl kongresine katılacak delegelere ve bütün İstanbullu T. İ. P. üyelerine

1 — Bilindiği gibi çeşitli illere mensup 13 partili arkadaşımız 16 Temmuz 1967 tarihinde Genel Yönetim Kurulu kararıyla Merkez Haysiyet Divanına kesin çıkarma istemi ile sevk edildiler. Sevk tarihinden bu yana 4 ay gibi uzun bir zaman geçtiği halde bu arkadaşlarımız hâlâ Merkez Haysiyet Divanı önüne çıkarılmadılar. Bu olayla ilgili olarak tebliğ edilen **sevk isteminin** suretini ilişik olarak sunuyoruz. Bütün üye arkadaşlarımızın bu istemi büyük bir dikkatle okumalarını rica ederiz.

2 — 13 Arkadaşımızın Merkez Haysiyet Divanına sevk edilmelerinden sonra bu konuda Parti içinde yayılan dedikodular ve yapılan baskıların doğru olup olmadığını Genel Başkanlıktan sormak isteyen 76 üye arkadaşımız hazırladıkları bir metni Genel Merkeze yolladılar. Bu arkadaşlarımız da geçen hafta içinde Merkez Yürütme Kurulu kararıyla yine kesin çıkarma istemiyle Merkez Haysiyet Divanına sevk edildiler. **Bu metni** de ekli olarak dikkatinize sunuyoruz. Ayrıca şunu da belirtmek isteriz : İstanbuldan başka Ankara, Adana, İçel, Malatya, Samsun, Maraş il örgütlerinden de yüzlerce protesto ve telgraflar Genel Merkeze gönderilmiş bulunmaktadır.

3 — Son olarak 22 Ekim 1967 pazar günü yapılan Şişli İlçe Kongresi tüzük ve kanunlara uygun, çok olumlu bir hava içinde ve Parti sorunları açısından örnek bir kongre olarak cereyan etmiştir. Yeni seçilen yönetim kurulu arkadaşlarımız yedi aydır çalışmaz durumda bırakılan Şişli İlçesini canlandırmışlar ve derhal Parti yararına uygun eylemlere girişmişlerdir. Fakat 29 Ekim 1967 pazar günü sabahı Genel Merkezin gönderdiği acele telgraf emriyle yukarıda adı geçen ilçe kongresi bütün neticeleriyle iptal edilmiş ve İlçe yönetimi, hiçbiri Şişli üyesi olmayan (Kemal Türkler, Talât Kılıç ve Ali Savaşer) den kurulu müteşebbis heyet tarafından devralınmıştır. Ayrıca meşru kongrenin başkanlık divanı da toplam kesin çıkarma istemi ile Haysiyet Divanına sevk edilmiştir. miştir.

4 — Müteşebbis kurul Genel Merkezin talimatıyla yeni bir ilçe kongresi hazırlığına girişti. Diğer ilçelerden üye nakilleri yapıldı. Şişli bölgesinde oturmayan vatandaşlar yeni üye olarak Partiye kaydedildiler. Duyduğumuza göre, tüzükte 6 ay olan aday üyelik süresi, bu üyelerin yenilenecek olan kongreye delege olarak katılmalarını sağlamak için, Genel Merkez tarafından kısaltılacaktır. Ayrıca müteşebbis kurul yenilenecek kongre için ön hazırlık niteliğinde olmak üzere 5.11.1967 Pazar günü saat 13 de İlçe Lokalinde üyelerle bir toplantı düzenledi. Hayretle gördük ki bu toplantı davetiyesi üyelerin bir kısmına gönderilmiş bir kısmına ise gönderilmemişti. Toplantı saatinde ilçede bulunan üyeler, başka ilçelerden gelmiş misafir üyelerin yanı sıra hiçbir ilçede kayıtlı olmayan 15-20 kadar iri yarı vatandaşın mevcudiyetini farkettiler. Sonradan bunların genellikle Maden - İş sendikasıdan Kemal Türkler tarafından getirilmiş görevli sendikacılar olduğu anlaşıldı. Yoklama yapıldıktan sonra Kemal Türkler bazı üyelerin isimlerini okumuş ve «**Adlarını okuduğum bu üyeler Merkez Haysiyet Divanına verilmişlerdir. Şimdi ilçeyi terket-sinler. Burada kendisine davetiye yolladığım üyelerle özel (!) misafirle-rim kalsınlar, yenilenecek ilçe kongresi için gizli bir toplantı yapacağız, SİRLARIMIZI görüşeceğiz**» demiştir.

Üyelerin itirazı üzerine Kemal Türkler ilişik sevk istemindeki Genel Yönetim Kurulunun mesnetsiz suçlamalarına benzer suçlamalarda bulunmuş ve «**Gerekirse bu arkadaşları buradan çıkarmak için ölümü dahi göze alıp dövüşeceğiz**» diyebilmiş ve getirdiği sendikacıları üyelerin üzerine saldırtmak istemiştir.

Kadınli erkekli bütün üyeler bilinçli bir direniş göstermişler, ilçeyi terketmeyerek Kemal Türklerin bu saldırganlığını neticesiz bırakmışlardır. Bunun üzerine adı geçen şahıs yönetim kurulu toplantı odasına çekilerek aralarında 2 yıl geçici çıkarma cezası almış bulunan 2 üyenin de bulunduğu 20-25 üye ile toplantı yapmış ve yenilenecek kongre için ter-tip hazırlığına girişmiştir. Öğrendiğimize göre bu toplantıda üyelerden, 22.10.1967 tarihli Şişli İlçe kongresinde Aslan Başer Kafaoglu karşısında kongre başkanlığı seçimini kaybeden Rıza Kuas'ın kongre başkanlığına seçtirilerek «**sarsılan prestijinin düzeltilmesi**» istenmiş, 11 Kasım 1967 günü saat 12 de Dolapdere Çit 2 Düğün Salonunda yapılacak yeni ilçe kongresine Merkez Haysiyet Divanına sevk edilen 49 Şişli üyesinin dinleyici olarak dahi alınmaması için **kapıların tutulup gerekirse zor kullanılacağı ifade edilmiştir.**

Üyeler bu olayları bir zabıta tesbit etmişler ve ilişik olarak suretini sunduğumuz bir telgrafi İstanbul İl Başkanlığına ve Genel Başkanlığa yollamışlardır.

Üye Kardeşlerimiz,

- Meşru bir kongre iptal edilmiştir. Kongre iptal yetkisi tüzükte hiçbir organa tanınmamakta, yürürlükteki kanunlara göre de kongreleri ancak mahkemeler iptal edebilmektedir. Bu sebeble 22.10.1967 tarihli Şişli İlçe Kongresi ve sonuçları geçerlidir. Yapılması istenen 11.11.1967 tarihli kongre gayrimeşrudur.
- Merkez Haysiyet Divanına görevlerinden alınarak sevk edilen 76 üye arasında 30 kadar İstanbul İl Delegesi bulunmaktadır. Bu arkadaşlar tüzük hükümlerinin belirli amaçlar için hatalı yorumu sonucunda **seçme ve seçilme haklarından** mahrum edilmek istenmektedir. Tüzükteki «Görevlerinden alınmak» tabirinin bu hatalı yorumu, yöneticilere, kongrelerden önce istemedikleri üyeleri haysiyet divanlarına görevden uzaklaştırarak sevk etmek suretiyle yöneticilik durumlarını sürdürmek ve eleştiriye önlemek yolunu açmış bulunmaktadır. İl Kongresinde bu yanlış yorum ve uygulamanın düzeltilmesi için delege arkadaşlarımızın çaba sarfedeceğine inanıyoruz.

Partili Kardeşlerimiz,

Düşünce ve isteklerini organlar içinde söylemek hakkından çeşitli taktiklerle mahrum bırakılan bizler bildiri yayınlamak suretiyle size seslenmek zorunda kaldık. Gerici güçlere karşı en çetin mücadeleleri cesaretle göze almış sosyalistler olarak parti yönetiminin sosyalist bir örgüte yakışır düzeye ulaşması için aynı cesaret ve güçle savaşağımıza inanıyoruz.

Başarı Dileklerimizle..

İmzalar

Arif DAMAR
Sedat DÜZKAN
Sıtkı ESER
Bora GÖZEN
Hikmet GÜRDAĞ
Kemal İŞLER
İhsan MEMOĞLU
Halil OYMAN

**T. İ. P. Genel Başkanlığına ve İstanbul İl Başkanlığına
Çekilen Telgraf**

ELT TELGRAF

8 Kasım 1967

22 Ekim 1967 günü yapılan meşru Şişli İlçe Kongresinin iptalinden sonra Merkez Yürütme Kurulu tarafından görevlendirilen müteşebbis Heyet Başkanı Kemal Türkler 5 Kasım 1967 pazar günü Şişli İlçe Lokaliinde yapılan toplantıda ilçemiz üyelerine karşı Parti üyesi olmayan bazı Sendikacılarla baskıya kalkışmış hatta bir ara dövüşüp ölmekten bahsedek kadar tahriklerini arttırmıştır. 11 Kasım 1967 günü Dolapdere Çit Düğün Salonunda yapılacağı bildirilen Kongre için de Kemal Türklerin bazı tertipler hazırladığını haber almış bulunuyoruz. Maden - İş Sendikası mensuplarını bir kısım Parti üyelerine karşı kışkırtarak toplantıya getirmek bazı Parti üyelerinin toplantı salonuna alınmaması şeklinde talimat vermek ve en mühimi Parti ile hiçbir ilgisi olmayan birçok şahsı sırf Şişli İlçe Kongresini istediği gibi yürütebilmek için Partiye bugünlerde üye kaydetmek bu tedbirlerden bazılarıdır. Bu bakımdan duruma el koymanızı aksi halde çıkacak olayların sorumluluğunun bize ait olmayacağını bildiririz.

**Türkiye İşçi Partisi Şişli İlçesi
Üyeleri adına
Hikmet GÜRDAĞ**

**T. İ. P. Genel Başkanlığına İstanbul İlinden gönderilen ve 76
Partili üyenin imzaladığı başvurma yazısı**

T. İ. P. Genel Başkanlığına,

Aşağıda imzaları bulunan biz parti üyeleri, Partimizin 15-16 Temmuz 1967 tarihli Genel Yönetim Kurulu toplantısında 13 partili arkadaşımızın kesin çıkarma istemi ile Merkez Haysiyet Divanına sevkedilmelerine karar verildiğini öğrenmiş bulunuyoruz.

Hemen şunu belirtelim ki, parti disiplini anlayışımız bu karar üzerinde tartışma ve eleştiri yapmağa engeldir. Ancak, kararın hazırlanması, toplantının yönetimi, oylama biçimi v.s. hakkında öğrendiklerimiz bizleri endişeye sevkemiş ve bu konuda Parti Genel Başkanlığına başvurma zorunda bırakmıştır. Şöyle ki :

1 — Genel Yönetim Kurulunda kesin çıkarma istemine ilişkin gündem maddesi görüşülmeğe başlanırken Genel Başkanımızın kurula hitaben: «Bu 13 kişiyi Merkez Haysiyet Divanına sevketmediğimiz takdirde ben bu partiden çekilir giderim.» diyerek ağırlığını koyduğunu,

2 — Ayrıca adı geçen toplantıdan önce Genel Başkanımızın ve bazı Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin Genel Yönetim Kurulu üyelerinin hemen hemen hepsiyle özel görüşmeler yaptıklarını,

3 — İhracı istenilenlerden biri Genel Yönetim Kurulu, diğeri de Merkez Haysiyet Divanı üyesi olduklarından Tüzük gereğince G. Y. K.'nin 2/3'ünün - yâni 28 üyenin - olumlu oyları gerektiğinden, üst organ G. Y. K.'nda alt organ olan M. Y. K.'nin disiplini söz konusu olamayacağı halde, adı geçen toplantıda Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin - yedeklerle birlikte - 19'unun toptan olumlu oylarını sağlamak üzere istem aleyhinde oy kullanacak M. Y. K. üyelerinin Kuruldan istifa etmiş sayılacaklarına daha önceki M. Y. K. toplantısında karar verildiğini,

4 — G. Y. K. toplantısında ihraçlarla ilgili tahkikat dosyasını incelemek üzere seçilen komisyonun bir saat gibi çok kısa bir süre içinde kabarık bir dosyayı inceliyerek, olayı aydınlatmaktan uzak ve M. Y. K.'nin istemini tekrarlar nitelikte, gerekçesiz bir sayfalık rapor hazırladığı ve bu arada komisyon üyelerinden birinin «dosyayı tamamen okumadıklarını, esasen bu kadar kısa bir zamanda bunun imkânsız olduğunu, sadece bir iki ifadeyi okumakla yetindiklerini» ifade ettiğini,

5 — G. Y. K.'nun adı geçen toplantısında sevk istemine ilişkin oylamanın Parti tüzüğü, G. Y. K. İç Yönetmenliği ve bu güne kadarki uygulamalara aykırı olarak, G. Y. K. üyelerinin alfabe sırasına göre teker teker isimlerinin Genel Sekreterce okuduğunu ve Genel Başkan tarafından «lehte misiniz, aleyhte mi?» diye sorularak yapıldığını,

6 — Görüşmeler sırasında bir üyenin «Bu Parti sosyalist değil, reformist bir partidir. Beğenen beğenir, beğenmiyen çekilir gider.» demesine rağmen hiç kimsenin buna tepki göstermediğini,

7 — Adı geçen toplantıdan bir hafta kadar önce, Genel Başkanın kendi odasına davet ettiği Merkez Haysiyet Divanı üyelerine: «Merkez Haysiyet Divanı bağımsız bir yargı organı değil, politik bir organdır. İçinde benim de bulunduğum Partinin en sorumlu organı olan M. Y. K.'nun benim imzama M. H. D.'na göndereceği sevk istemlerinde olayı ve delilleri incelemeyeceksiniz. Tetkiklerinizi sadece sevk edenle edilenler arasında şahsî husumet bulunup bulunmadığına hasredecek, Parti selâmeti bakımından sevk istemine uygun karar vereceksiniz.» dediğini,

8 — G. Y. K.'nda ihraç istemi yolunda karar alındıktan sonra bazı üyelerin oylarından pişmanlık ve utanç duyduklarını ve baskı altında kalarak kanaatlerinin hilâfına oy kullanma durumunda bırakıldıklarını ve bu sebeple de vicdan azabı içinde bulduklarını açıkça ifade ettiklerini üzümlenerek öğrenmiş bulunuyoruz.

Yukarda sıraladığımız olayların gerçeklere uygun olup olmadığını ya da ne derecede uygun olduklarını elbette ki kesinlikle bilemiyoruz. Eğer bunlar gerçek ise bu durumun bizleri Partimizin geleceği bakımından ciddi endişelere sevk edeceği, ayrıca bunları öğrenen Partililer arasında da huzursuzluk yaratacağı şüphesizdir. Böyle bir geleneğin yerleşmesinin Partimiz için vahim sonuçlar doğuracağı da açıktır.

Sonuç olarak : Bu olayların doğru olup olmadığının Başkanlıkça açıklanmasını, açıklama yapılmadığı takdirde doğru oldukları kanısına varacağımızı bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.

Dr. Kemal İşler
Sıtkı Eser
Kadri Taylan
Abdullah Konya
Ahmet Yılmaz

Av. Remzi Çaybaşı
Muammer Öztuksavul
Burhan İde
Neclâ Omay
Mehmet Bülbün

Cemil Ormanlar
Şaban Yıldız
Nejat Tözge }
Marta Tözge }
Turhan Zeren
Halil Sevinç Oyman
Kemal Ulus
Nurettin Özgür }
Leman Özgür }
Av. Muvaffak Şeref
Av. Yılmaz Halkacı
Av. Abidin Özkan
İhsan Hasırcı
Dr. Serol Teber
Günnur Ormanlar
Dr. Gencay Gürsoy
Mustafa Özgür
Rüknettin Vural
Ahat Yegena
Cemal Güner
Mehmet Ülker
Arif Damar
Bora Gözen
Sedat Düzkan
Hamit Yabaş
Burhan Uca
Necati Demirtaş
Selim Ünal
Engin Gözen
Bilhan Celiloğlu
Mete Ergin
Meliha Eren
Firuzan Düzkan

İhsan Memoğlu
Tansel İlter
Saadet Ormanlar
Gül Sevim Yabaş
Ali Aksoy
Hikmet Gürdağ
Naciye Oyman
Gülseren Pehlivan
Namık Ormanlar
Ülkü Beriker
Artin İda
Oktay Dedeoğlu
Cumhur Aksel
Kutber Akalın
İsmail İşçi
Halûk Barutçuoğlu
Vural Dalar
Mehmet Köseoğlu
İzzet Bali
Nişan Tıraş
Sedat Eryol
Necati Altay
Zeki Gezgin
Mehmet Gezgin
Recep Doğruyol
Halil Budak
Dursun Yorulmaz
Tevfik Yurtsu
Şefik Alazan
Halit Oynargül
Halide Aksoy
Sevim Ormanlar

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL MERKEZİ
Mithatpaşa caddesi 63/1,
ANKARA
Başkanlık Bürosu
Sayı: 1001

Ankara, 30 Eylül 1967

— SURET —

Merkez Haysiyet Divanı
Başkanlığı
ANKARA

- Sevk isteminde bulunan** : Genel Yönetim Kurulu,
- İsteme esas olan kurul kararının tarih ve sayısı** : Genel Yönetim Kurulu'nun 16.7.1967 gün ve 3/2 sayılı olup, mevcut 36 üyeden - Halit Çelenk'in aleyhte oyu dışında - 35 üyenin oybirliğiyle alınmış kararı (Örneği eklidir).
- Haysiyet Divanına açıklayıcı bilgi verecek olan** : Mehmet Ali Aybar, Genel Başkan Parti Genel Merkezi ;
- 2
- Haklarında sevk isteminde bulunulan üyelerin ad, soyad ve adresleri** :

1. Sevinç Özgüner; Sakızağacı caddesi, 50; Mecidiköy - İstanbul
2. Kumru Gözügeçgel; İlaç sanayi limited şirketi, Evrenoszade sokak No: 4; Bomanti - İstanbul
3. Naci Ormanlar; Sakızağacı caddesi; 50/2; Mecidiyeköy - İstanbul
4. Rasih Nuri İleri; Mektep sokak, 28; Levent - İstanbul
5. Ahmet Say; Mine sokak; 11; Bostancı - İstanbul
6. Süleyman Ege; Bahçelievler; 22. sokak; 12/A; Ankara
7. Halit Çelenk; Tandoğan meydanı; Turgut Reis Cad. 11/6; Ankara
8. Şekibe Çelenk; Tandoğan meydanı; Turgut Reis Cad. 11/6; Ankara
9. Ümran Baran; Cumhuriyet Mahallesi, No: 4, Trabzon
10. Vahap Erdoğan; Turan Emeksiz caddesi; 43/1; Malatya

11. Necati Aykaş; Kayalıbağ mah. ; Sokak 26; No: 4, Adana
12. Tuncer Yanar; Döşeme mah. ; Sokak 146; No: 138, Adana
13. Necip Deveci; Tepebağ mah. Sokak 6; No: 24, Adana

İstenen disiplin cezası : Her üye için aynı olmak üzere tüzüğün 43. madde (ç) ve (d) fıkraları uyarınca «Partiden kesin olarak çıkarma» istemi;

Olayın mahiyeti ve ispatlayıcı deliller :

Parti içinde dayanışmayı bozucu, Partinin kabul edilmiş politik çizgisine aykırı tutumda olan, Parti merkez organlarının aleyhinde devamlı kışkırtmalarda bulunan ve Partinin tüzük yarınca kurulu organları dışında, adeta yeni organlar yaratacak şekilde toplantılar yapan bir hizbin mevcudiyeti ötedenberi sezilmekte ve bundan endişe duyulmaktaydı. Bu hizip faaliyetinin elebaşılığını yapan İstanbul Şişli ilçesinden birkaç üyenin, Partiye kaydedilmeden önce de ötedenberi aralarında yakın münasebetler bulunan kişiler olması, olayın dikkat çekici bir yönü idi. Önceleri, kendi aralarında dayanışan zararsız bir grup gibi görünen bu hareketin ilk belirtisi 1965 İstanbul İl kongresinde ortaya çıktı. O zamana kadar Parti teşkilâtınca, ilçesi dışında tanınmamış ve daha sonra söz konusu hizipleşmenin lideri olarak ortaya çıkacak olan Sevinç Özgüner'in, İstanbul ilinin en eski en faal ve devamlı il yönetim kurulunda olması hasebiyle de teşkilâtça tanınmış üyelerinden birinin, yönetim kurulu seçimlerinde büyük oy çoğunluğu ile seçilmesine karşılık, delegelik seçiminde S. Özgüner lehine oylarını kaybederek ancak 16 oy almış olması ve Sevinç Özgüner'in Büyük Kongre delegesi seçilmiş olması ve burada bir manipülasyonun mevcudiyeti kimsenin gözünden kaçmadı.

1966 il kongresinden önce ise Sevinç Özgüner ve arkadaşları etraflarındaki gruplaşmayı genişletmiş; Şişli'nin dışında diğer ilçelere de sırayet ettirmiştir. Adı geçen il kongresinden önce bu grup, Şişli ve Beyoğlu ilçe merkezlerinde ilçeler arası toplantılar tertip ederek adeta özel il kongresi yapmış, bu toplantılar için başkan ve komisyonlar seçmiş, il kongresinde gösterilecek kongre başkanı ve başkan vekilleri adaylarını ve seçim listelerini tesbit etmiştir.

Nitekim, il kongresi açıldığında, İstanbul teşkilâtınca tanınmamış, Karadeniz illerinden ve bu sevk istemile huzurunuz sevk edilmiş olan Ümran Baran, önceden alınan karar gereğince kongre başkanlığına aday gösterilmiş ve bu meçhul üye ancak birkaç oy eksikliği ile S. Aren'e karşı başkanlığı kaybedecek kadar çok oy toplamıştır. Başkan vekilliklerine

ise önceden özel toplantılarda tesbit edilmiş bulunan adaylar seçilmiştir. Bu kongrede Sevinç Özgüner, belli bir grubun lideri olarak ortaya çıkmış ve oynadığı faal rolle dikkati çekmiştir. Bir ilde ancak o ilin teşkilâtı çerçevesi içinde meselelerin görüşülmesi ve tartışılması gerekirken, Sevinç Özgüner sanki Partinin Büyük Kongre delegesi olarak o kongrede konuşuyormuşcasına, Amerika'ya karşı açılmış Pasif Direnme kampanyasını yermiş, önceden hazırlık yapılmadığı için direktifin ayakları havada kaldığını iddia edecek kadar cüretini artırmıştır.

Partinin Malatya Büyük Kongresinden önce, bir derginin açtığı Türkiye İşçi Partisini ve faaliyetlerini «Tartışma» masum sözcüğü altında kötüleme ve baltalama kampanyası ve buna yazı göndererek katılan bazı üyelerin yazıları bir hizbin varlığını ve bunun Parti politikası ve çizgisine karşıt tutumunu iyice açığa çıkarmıştır. Bu yazılarda (eklidir) Partinin Parlamento faaliyetleri kötüleniyor, Parti «parlamentarizm» e, «revizyonizm» e kaymakla suçlanıyor; Partinin, antiemperyalist mücadelenin sosyalizm için mücadele ile aynı zamanda yürütüleceği tezi baltalanmaya çalışılıyordu. Bu hizbin başta gelen mensuplarından olduğu aşağıda açıklanacak olan Vahap Erdoğan, yazısının başında; Malatya'da kendisinin delege olarak konuşturulmayacağı yollu kışkırtıcı bir gerekçe ile, yapmayı tasarladığı konuşmayı önceden yayınladığını belirtiyor; böylece Büyük Kongremiz gibi Partinin en yüksek organını peşinen mahkum etmeye çalışıyordu.

Bu kötüleme ve baltalama kampanyasında dikkati çeken nokta, söz konusu hizip mensuplarının ileri sürdükleri görüşlerle, aynı dergide Parti dışı kişilerin yayınladıkları görüşlerin, ileri sürmeye yeltendikleri iddiaların aynı paralelde oluşu idi. Parti içindeki hizipleşmenin ve bunun doğurduğu çalkantıların Parti dışı çevrelerle bir ihtilâl doğurma eğilimi ve bunun Parti için arzedeabileceği muhtemel tehlikeler üzerine Genel Başkanımız, Ankara il kongresine bir mesaj göndererek (eklidir.) Parti teşkilâtını uyarmak lüzumunu duymuştu. Esasen, Parti dışında birtakım çevrelerin Parti meselelerini, politikasını, ileri gelen yöneticilerini tartıştıkları, suçladıkları açıkça ortada çalkalanıyordu.

Malatya kongresi sırasında durum okadar belirgin bir hale gelmişti ki, kongrenin toplantı tarihinden bir gün önce Milliyet gazetesinde (19 Kasım 1966 - eklidir) Refik Erduran kendi köşesindeki yazısını bu konuya hasrederek «Delegelere» başlığı altında T. İ. P. Büyük Kongresi delegelerini böyle bir hizbin mevcudiyeti ve tehlikesi konusunda uyararak aynen şunları söylemişti: (Diyorlar ki, bugünkü TİP yöneticilerinin bazı sınırlar içinde kalmağa bu kadar dikkat etmeleri bir çeşit ihanetmiş. Onlar dâva uğruna büyük emek vermiş birtakım emektar kişileri işlere ka-

rıştırmıyorlarmış. Oysa taviz vermemek daha atak davranmak, çok çetin sosyalist olmak gerekmiş...)

Sayın Divan üyelerinden Kongreyi izlemiş olan arkadaşlarımız, Kongre günleri süresince söz konusu hizbin faaliyetlerini bizzat gözlemiş olmalıdırlar. Daha kongre açılır açılmaz Sevinç Özgüner ve arkadaşlarından bazıları söz alarak kongre başkanlığını, dolayısıyla zımnen Parti yöneticilerini, söz hürriyetini kısıtlamak istemekle suçlamışlardır. Kongre kararı ve tüzük değişikliği tekliflerinin yazılı olarak yapılması kanun ve tüzük hükmü olduğu halde, bu zorunluğun belirtilmesini, delegelerin söz hürriyetinin kısıtlanması teşebbüsü gibi göstererek, ilk ağızda delegeleri etkilemek istediler. Ev ve otellerde yapılan toplantılar, bu toplantılarda parti politikası ve yöneticilerini kötileyen sürekli konuşmalar, seçim listeleri hazırlayarak çeşitli il delegasyonlarıyla yapılan pazarlıklar; Partinin yapısını temelinden değiştirmek, Genel Başkanın ve Merkez Yürütme Kurulu'nun yetkilerini kısıtlamak amacını güden ve böylece Partiyi meflûç hale getirecek tüzük tasarıları hazırlamak ve bunları desteklemek, bu hizbin başlıca faaliyetleri olmuştur. Malatya Kongresinde böyle bir hizbin varlığı ve parti politikasına ve yöneticilerine karşı, onları kötileyici ve baltalayıcı, Partiyi bir çıkmaza sürükleme istidadını gösteren tutum ve davranışları okadar açık olarak ortaya çıkmıştır ki, konu basına intikal etmiştir. İstanbul'da çıkan tarafsız iki büyük gazetede bu konu ele alınmış ve hizipçilere «eski topçular, tüfekçiler ve avcılar» adları verilerek bunların Parti dışı çevrelerle ilişkileri olduğu ifade edilmiştir. Bu yazılarda adı geçen Sevinç Özgüner'e neden bu yazıları tekzip etmediği sorulduğunda, buna lüzum görmediği cevabını vermiştir. Ayrıca Cumhuriyet gazetesinin Güney Doğu bürosu şefi, kaldığı otelin salonunda bir kısım partililere, hizipçilerden bazılarının bizzat gelerek kendisine sözünü ettiğimiz gazete yazılarında ifade olunan hususları bizzat açıklamış olduklarını daha sonra tekrar gelerek te, bunları yazmamasını rica ettiklerini söylemiştir. (Gazeteler eklidir.)

Bütün bu anlatılanlar, Parti içinde dayanışmayı bozucu ve Parti politik çizgisine karşıt, aynı zamanda dış çevrelerle ihtilâl yaratmağa müsait bir hizbin varlığını ortaya koymaktadır.

Nitekim son günlerde Mihri Belli Adında Parti dışından bir vatan-
daşın Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'a ve Merkez Yürütme Kurulu üyesi Behice Boran'a noter kanalıyla gönderdiği ve bastırarak bütün üyelerimize postaladığı, Genel Yönetim Kurulumuz'un bu isteme esas teşkil eden kararını ve yöneticilerini protesto ve kötüleme mahiyetindeki mektup (eklidir); aynı zatın hizbin elebaşlarından Vahap Erdoğan ile birlikte Vahap Erdoğan'ın Malatya Akçadağ'daki evine misafir gelerek

birlikte çevredeki parti üyelerini dolaşması ve orada yaptıkları kışkırtıcı konuşmalar sonucu bazı üyelere mezkur karar aleyhine Genel Merkeze gönderilen protesto telgraf ve yazıları (eklidir), Ankara ve Samsun'da da benzeri durumlarla karşılaşmış olması; Ankara'dan 13 parti üyesinin Genel Başkanlığa gönderdikleri protesto mektubu ile M. Belli'nin basılı mektubu arasındaki büyük müşabehet yukarıda belirtilen vakianın yeni delilleri olmuştur. (Eklidir.)

Bu hizbin Partiden tasfiyesinin gerekliliği konusunda kesin bir kanaate varmış bulunan Genel Yönetim Kurulu, Merkez Yürütme Kurulu'nun bu konudaki görüşüne uyarak hizbe mensup kişileri tesbit ederken mümkün mertebe sınırlı tutmağa çalışmış, çeşitli saiklerle bu hizbe katılmış, fakat parti politikasına ve disiplinine kazanılmasını mümkün gördüğü üyeleri disiplin kovuşturması isteğinden uzak tutmuştur.

Burada önemle hatırlatmak isteriz ki, parti tüzüğü hizip faaliyetlerini kesinlikle yasaklamıştır. Gerek tüzüğün umumi ahengi ve ruhu gerekse 7. madde ve diğer ilgili maddelerin açık hükümleri birbirine kademeli olarak bağlı organların ve bu organlarca çizilen hattın dışında üyelerin ne kişi olarak, ne de toplu halde faaliyet göstermelerine cevaz vermemiştir. Bir kararın alınmasında muhalif kalanların bile karara sadece uymakla kalmayıp onun en mükemmel şekilde uygulanmasına bütün güçleriyle çalışmaları hakkındaki hüküm de bunu teyid etmektedir.

Aşağıda, her üyenin söz konusu hizbe mensubiyeti konusunda zikredilen hareket ve faaliyetler tek tek, kendi başlarına tüzüğe aykırı olmayabilir. Tüzüğe ve parti disiplinine aykırı olan husus böyle bir hizbi yaratmak ve ona katılmaktır. Her üye için zikredilen hareket ve faaliyetler, böyle bir hizbe katılmanın delil ve karineleri olarak verilmiştir. Bu nedenle de, sözü edilen hareket ve faaliyetler teker teker ele alınarak bunların tüzük hükümlerine aykırı olup olmadığının araştırılmasından çok birbirine bağlı olarak ve hep bir arada ele alınıp bütünüyle politik bir değerlendirilmesinin yapılması gerekir. Bu bir nevi müteselsil ve mütemadi suç mahiyetindedir ve asıl suçu teşkil eden unsur her olayda kast'ın ayniyetidir.

Partimizin, bir sosyalist parti olarak herşeyden önce muhtaç olduğu disiplinini sarsan, ciddi ve çetin çalışmalarını engelleyen, parti teşkilatının birliğini ve parti içinde dayanışmayı bozucu bir hizip faaliyetine son vermek gerektiğine inanarak yapılan tahkikat sonucunda hizbe dahil olanlarla, faaliyetleri aşağıda tek tek ve hülâsaten gösterildiği şekilde ortaya çıkmıştır :

1) **Sevinç Özgüner** : Kongrenin başından sonuna kadar, Malatya'da otellerde ve bir üyenin (Vahap Erdoğan) evinde tertiplenen toplantı-

larda bulunmuş ve bu kulis toplantılarının tertipçilerinden biri olmuştur. En faal kulisçilerden olduğu tesbit edilmiştir. Kongreden sonra Şişli ilçesindeki bilinen çatışmaların başlıca müsebbibi ve «Bu hizip faaliyetinin» elebaşısı durumundadır.

2) **Kumru Gözügeçgel** : Şişli ilçesinden Sevinç Özgüner'in en yakın destekçisidir. Davranışlarıyla üst organları saymaz görünür ve her fırsatta yöneticiler aleyhinde bulunur.

3) **Naci Ormanlar** : Büyük Kongrede Sevinç Özgüner'le aynı paralelde hareket etmiş, hattâ bazı ifadelerle nazaran kongre esnasında, kendisi delege olmadığı halde hizipçi gruba dışardan talimat vermiştir. Şişli ilçesindeki çatışmada Sevinç Özgüner'le birlik olmuştur.

4) **Rasih Nuri İleri** : Kongredeki kulis faaliyetleri içinde en çok çaba gösterendir. Kulis toplantılarına katılmış, bazı üyeler hakkında uydurma haberler çıkarmış, birtakım yazılar yayarak efkârı bulandırmaya uğraşmıştır. Şişli ilçesi olaylarına adı karıştığı gibi, Adana'da bulunduğu sürece tüzük dışı hareketlerle Genel Merkez aleyhinde faaliyetlerde bulunmuştur.

5) **Süleyman Ege** : Delege olmadığı halde bu grubun toplantılarına katılmış, Vahap Erdoğan'ın evinde kalmış, Tüzük tadil teklifleri (ki bu teklifler bahis konusu grup üyeleri tarafından benimsenerek ve desteklenerek tüzük tadil komisyonuna intikal ettirilmiştir.) ve bu arada milletvekili maaşlarının tamamının partiye bırakılması teklifleri ile bu grubun faaliyetlerinde kendine düşeni yapmıştır.

6) **Ahmet Say** : Hizbin başlıca elemanlarından. Kaydını yenilememiş eski bir üyedir. Kongrede hizbe mensup kimselerle bazı delegeler arasında irtibat sağlamak görevini ifa etmiş, Vahap Erdoğan'ın evinde yapılan toplantıya aralarında tesbit ettikleri delegeleri davete memur edilmiştir. Bu hizbin parti hattı karşısındaki tutumlarına ve parti içi tesanüdü bozucu davranışlarına paralel olarak Kongrede tekaddüm eden günlerde Yön dergisinde açılan malûm, Partiye karşı kampanya sırasında yazılan yazılardan biri de kendi imzasını taşımaktadır.

7) **Vahap Erdoğan** : Hizbe mensup olanlar arasında kendini ilk açığa vurandır. Dosyadaki ifadelerde belirtilen ilişkilerinin tesir ve telkiniyle Parti hattına meydan okuyarak açıkça cephe alması, Yön'de yazdığı - ve bazı ifadelerle göre kendisine ait olmayan - yazısıyla aynı istikamette kongrede konuşma yapmağa kalkması, hizipçilerle kongrede kendilerine çekebildikleri bazı delegeleri Malatya'da ilk defa kendi evinde tanıştırmakla görüşürmesi, bu toplantıya delege, hattâ partili olmayan kimseleri ve bu meyanda Yön dergisi sahibini de getirmesi tutum ve durumu hakkında en ufak bir tereddüde mahal bırakmamaktadır.

8) **Halit Çelenk** : Hizbin belli başlı bütün mensuplarıyla münasebeti vardır. Büyük kongrede bunlarla sıkı temas halinde olduğu dosya münderecatıyla sabittir. Kendisi, ifadesine böyle bir hizbin varlığını kabul etmediği gibi bu grup mensuplarının tümünü temize çıkarmak istemiştir. Ancak Genel Yönetim Kurulu'nun konu ile ilgili oturumunda bir hizip değil bir grubun varlığını kabul etmiştir. (eklidir) H. Çelenk, gene bazı şahitlerin ifadesine göre, bu hizip mensuplarının önemli toplantılarından biri sayılan ve kongreden bir gün evel yapılan Cihan Palas oteli toplantısında bulunmuş ve heyecanlı bir konuşma yaparak Parti üst organlarının tutumuna ağır bir dile hücum etmiş ve yöneticileri yererek dinleyicileri tesir altında bırakmaya çalışmıştır. H. Çelenk bu toplantıda bulunduğunu kesinlikle reddetmektedir. Toplantıda bulunmadığının ispatı olarak ta, kendisinin o toplantı günü -yâni kongreden bir gün önce- sabahleyin Ankara'dan hareketle ancak akşam Malatya'da olabildiğini, ve toplantıda bulunmasına fiilen imkân olmadığını söylemektedir. Ancak sabah erken saatte özel otomobille Ankara'dan yola çıktıkları anlaşılan H. ve Ş. Çelenk'ten, Şekibe Çelenk ifadesinde hava kararırken Malatyaya vardıklarını belirtmiştir ki, 20 Kasım günü hele doğuda bulunan Malatyada havanın saat 17.00 ye varmadan kararış olacağı düşünülünce ve sözü edilen toplantının da dosyada mevcut ifadelerle göre akşam yemeğine kadar aralıksız devam ettiği ve toplantıya sonradan katıldıkları anlaşıldığından ve yeniden dinlenen tanığın ifadesine ısrarı ile, Çelenk'in bu konudaki ifadesi kabule şayan görülmemiştir. Kaldı ki, Halit ve Şekibe Çelenk'in bu hizipleşmeye dahil olduklarının delil ve karineleri bu toplantıya katılmaktan ibaret değildir ve bulunmamış olmaları halinde dahi durum değişmemektedir. Nitekim Genel Yönetim Kurulu toplantısında üyelere Yaşar Saygıner, Yalçın Ergönül ve Baki Çelikel'in ifadeleri Büyük Kongrede her ikisinin adı geçen hizip mensubu olarak çalışmış olduklarını diğer tanıkları teyiden belirtmektedir. Ayrıca Tuncer Yanar ve Rasih Nuri İleri gibi bu hizbe dahil üyelerin ifadeleri de aleyhindeki şahadetini doğrulayacak niteliktedir. Kongrede, bilhassa seçimler sırasında bu hizbe mensup kimselerle ilgisi göze çarpmıştır. Sevinç Özgüner'in seçimlerde bir turun başında yanından geçerken «Şimdi kime oy vereceğiz» diye sormasının izahı istenmiş, böyle bir olayı hafızasının zayıflığına binaen hatırlayamadığını beyan etmiştir. Parti Genel Yönetim Kurulu üyeliğine ve Merkez Yürütme Kurulu yedek üyeliğine kadar yükselmiş bir üyenin, Parti için bu kadar hayati bir önem taşıyan bu hizipleşme hareketini farketmemiş olması, bhusus hizbin bütün elebaşlarıyla (Vahap Erdoğan, Ahmet Say, Sevinç Özgüner aday üye Aktan Bozer gibi...) özel ilişki kurmuş bulunduğu halde bunların niyet ve davranışlarından habersiz olabilmesi akla uygun

değildir. Bu üyenin ayrıca dosyada mevcut bir ifadeye göre, Şekibe Çelenk ile birlikte Parti aleyhindeki faaliyetlerine misal olarak, Partimizin sosyalizmden ayrıldığını, oportünist bir yola saptığını, hatâ bu sebeplerle Partiye para yardımında bulunulmaması gerektiğini telkin ettiği de anlaşılmaktadır. Tahkikat dosyasının bütünüyle değerlendirilmesinde Halit Çelenk'in bu hiziple işbirliği halinde olduğu açıkça meydana çıkmaktadır.

9) **Şekibe Çelenk** : Yukarıda Halit Çelenk için söylenenler bu üye için de aynen varittir. Büyük Kongreden 10-15 gün önce, sırf kongre delegeliğine seçilebilmek için tüzüğe aykırı olarak üyelik kaydını Samsun'a nakletmiş olması da ayrıca dikkat çekicidir. (Bilindiği gibi tüzüğümüze göre, bir üyenin kaydı oturduğu veya işyerinin bulunduğu ilçede yapılması gerekir. Nakilde de aynı hüküm caridir. Oysa Ş. Çelenk, yetkili mercileri yanıltarak ne oturduğu, ne de işyerinin bulunduğu Samsun'a kaydını nakletmiştir.)

Halit Çelenk'le birlikte Partinin sosyalizmden ayrıldığını, oportünizme kaydığını anlatıktan sonra bu durumda Partiye yapılacak yardımların, Partiye değil şahıslara yapılmış olacağını söylediği yukarıda zikredilen aynı ifadeden anlaşılmaktadır.

10) **Ümran Baran** : Kongre esnasında bu hizbin bütün toplantılarına katılmış, her kulis faaliyetine adı karışmıştır. Bu hizbe dahil bulunuşu, daha İstanbul il kongresinde, İstanbul'da kiç tanınmadığı halde bu hizip tarafından kongre başkanlığına aday gösterilmiş ve kuvvetle desteklenmiş olmasından anlaşılmaktadır. Esasen bu üye Büyük Kongreden önce birçok illere il kongreleri sırasında giderek kongre başkanlıklarına talip olmuştur ki, bu da, bu yöndeki çalışmaları bakımından üzerinde önemle durulacak bir husustur. Alman ifadesinde bahis konusu bütün toplantılara katıldığını tevil yollu ikrar etmekle beraber, Halit Çelenk, Şekibe Çelenk, Sevinç Özgüner ve bu hizbin diğer ileri gelenleri gibi bir hizbin mevcudiyetini inkâr etmektedir.

11) **Necati Aykaş** : Büyük Kongrede hiziple birlikte hareket etmiş, aynı doğrultuda konuşmuş ve tenkitlerde bulunmuştur. Aynı listeye oy vermiş ve bu grubun toplantılarına katılmıştır. Ayrıca Adana il başkanı olarak üst organlara ve Büyük Kongrece kabul edilen Parti hattına karşı bir davranışa yönelmiştir. Bilhassa, son Adana kongresinde hazırladığı ve okuduğu faaliyet raporu ile (eklidir) tutumunu açıkça ortaya koyduğu gibi Genel Merkez organlarına tek bir davetiye göndermekle yetindiği halde Erdoğan Berktaş'ın (Başar) davet edilmesinde bir sakınca görmemiştir. Bilindiği gibi bu şahıs Yön dergisinde Partimize ve Genel Başkanımıza yakışsız hücum ve isnatlarda bulunmuştu. (ekli-

dir) Esasen Aykaş kendisi de her fırsatta bu hizbe mensup diğer üyeler gibi Parti üst kademe yöneticileri hakkında bir partili üyeye yakışmayacak şekilde lisan kullandığı ifadelerle sabit bulunmaktadır.

12) **Tuncer Yanar** : Necati Aykaşla birlikte hareket etmiştir. Büyük Kongrede bütün hizip faaliyetlerine katılmıştır. İfadesinde Parti hattına karşı olan tutumunu kısmen de olsa kendisi dahi ikrar etmiş bulunmaktadır.

13) **Necip Deveci** : Adana'daki hareket ve davranışı Tuncer Yanar'inkine tam paraleldir. Necati Aykaş'ın başkanı olduğu il yönetim kurulu üyesi olarak Erdoğan Berktaş'a davetiyeyi bizzat kendisinin gönderdiğini itiraf etmiştir. Rasih Nuri İleri, Necati Aykaş ve Tuncer Yanarla birlikte bu hizbin Adana grubunu teşkil etmekte olup bu yolla il teşkilâtına etkili olma imkânını bulmuştur.

SONUÇ :

Mevcut birleşik hareketleri ve aralarında, tüzüğümüz uyarınca ancak Divanımızın karara bağlayacağı kişiler olması itibarile Yüksek Heyetinizin ittilâna sunulan bu 13 üyenin yukarda arz ve hülâsa olunan durum, tutum ve davranışlarından dolayı tüzüğümüzün 43. maddesinin (ç) ve (d) fıkraları uyarınca «Partiden kesin çıkarılmaları» istemini Yüksek heyetimizin takdirlerine arz ederiz.

Saygılarımızla,
Genel Yönetim Kurulu A.
(İmza)

Ekler :
Ek parçadan mürekkep tanık,
sanık ifadeleri ve belgeler.

Divanımıza sunulan aslının aynıdır.

İsmail Hakkı Balamir
Merkez Haysiyet Divanı
Başkanı

KUTULMUŞ MATBAASI
İSTANBUL — 1967